

GPK Matematika Szigorlat (2017. tavasz)

Kiegészítő témakörök, mintapéldák a 2017. februárjában közölt közölt minta vizsgasorokhoz).

Többváltozós függvények lokális, globális, feltételes szélsőértéke.

1. példa.

Legyen $f(x, y) = (x^2 + y^2)e^{-y}$. (i) Keresse meg a stacionárius pontokat, határozza meg típusukat. (ii) határozza f maximumát, minimumát, ha (x, y) eleme a $D = \{(x, y) \mid x^2 + y^2 \leq 16\}$ tartománynak (2 módszerrel: a határ paraméterezése, feltételes szélsőérték). (iii) Létezik globális maximum, minimum ha $(x, y) \in \mathbb{R}^2$?

2. példa.

Keresse meg a $D = \{(x, y, z) \mid x^2 + y^2 = 4\}$ halmaz legközelebbi pontját a $P = (3, 4, 5)$ ponthoz (2 módszerrel (i) elemi geometria, (ii) feltételes szélsőérték). Mennyi a távolság?

Megoldások.

1.(i). Minimum ha $(x, y) = (0, 0)$. nyereg, ha $(x, y) = (0, 2)$. (ii) Minimum ha $(x, y) = (0, 0)$, maximum ha $(x, y) = (0, -4)$. (iii) Globális maximum nincs, globális minimum 0, ha $(x, y) = (0, 0)$.

2. A legközelebbi pont $\left(\frac{6}{5}, \frac{8}{5}\right)$. A távolság 3.

Taylor - Maclaurin, Fourier polinomok, sorok

1. példa.

Legyen $y(x) = \cos^2 x$. (i) Írja fel az y függvényt trigonometrikus polinom alakban. Számítsa ki $\int_0^{\frac{\pi}{2}} y(x) dx$

integrál értékét. (ii) Írja fel az y függvény 4. fokú Maclaurin polinomját (Taylor $x_0 = 0$ -ra). (iii) Keresse meg a legalacsonyabb rendű állandó együtthatós homogén lineáris közönséges differenciálegyenletet, melynek megoldása az $y(x) = \cos^2 x$ függvény. Írja fel az egyenlet általános megoldását.

Megoldások.

$$1. \quad 1.(i). \quad y(x) = \cos^2 x = \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cos 2x. \quad \int_0^{\frac{\pi}{2}} y(x) dx = \frac{\pi}{4}. \quad (ii)$$

$$y(x) = \cos^2 x = \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cos 2x = 1 - x^2 + \frac{x^4}{3}. \quad (iii) \quad y(x) = \cos^2 x = \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cos 2x.$$

$$\lambda_1 = 0, \lambda_{2,3} = \pm 2i. \quad y'''' + 4y' = 0, \quad y = c_1 + c_2 \cos 2x + c_3 \sin 2x.$$